

PŘÍLOHA Č. 2

STANDARD PRO PÍSEMNÉ PRÁCE K BAKALÁŘSKÉ ZKOUŠCE

na Ústavu pedagogických věd FF MU

Platný pro obory

Pedagogika a Sociální pedagogika a poradenství
od akademického roku 2010/2011

BAKALÁŘSKÁ OBOROVÁ PRÁCE

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

OBOROVÁ PRÁCE K SOUBORNÉ ZKOUŠCE

DOPORUČENÝ CHARAKTER DIPLOMOVÝCH PRACÍ

	A) Teoreticko-empirická práce		B) Teoreticko- aplikační práce	C) Teoretická práce
	Výzkumná sonda	Výzkumné šetření		
Bakalářská diplomová práce	ANO	NE	ANO	NE

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Pro obor Pedagogika a pro obor Sociální pedagogika a poradenství je možné si vybírat ze dvou základních typů práce: A) teoreticko-empirická práce obsahující výzkumnou sondu, B) teoreticko-aplikační práce.

A. Teoreticko-empirická práce obsahující výzkumnou sondu

Výzkumná sonda je typem drobnějšího empirického šetření. Může mít kvantitativní či kvalitativní charakter, případně charakter historické výzkumné sondy.

A. 1. Teoreticko-empirická práce obsahující kvantitativní výzkumnou sondu obsahuje:

1. teoretická část

- shrnutí dosavadního poznání
- přesné vymezení výzkumného tématu a zdůvodnění výzkumného problému
- definování hlavních teoretických konstruktů a pojmů zvoleného problému

2. metodologie výzkumu

- metodologie
 - jasně formulované a empiricky ověřitelné výzkumné otázky
 - definování klíčových proměnných
- design a metody výzkumu
 - popis výzkumného postupu
 - popis výzkumného vzorku ve vztahu k výzkumné populaci
 - popis a definování použitého nástroje sběru dat

3. výsledky výzkumného šetření

- analýza dat (adekvátní postupy deskriptivní statistiky)
- interpretace dat
- diskuse a závěry: formulace závěrů ve vztahu k teorii
- přílohy: plné znění použitého výzkumného nástroje

Typy kvantitativních výzkumných sond vhodných pro bakalářskou práci a požadavky na sběr dat zahrnují mimo jiné:

- 1) *survey: dotazník distribuovaný vzorku minimálně 100 respondentů (případně vyčerpávající šetření), zpracování za použití deskriptivní statistiky*
- 2) *sekundární analýza dat: zpracování již sesbíraných dat ze seriózního zdroje za použití deskriptivní statistiky; je nutné položit si jinak formulovanou výzkumnou otázku, než jaká byla použita v původním šetření*

- 3) *strukturované pozorování: přímé či nepřímé pozorování v minimální délce osmi hodin zaznamenávané do předem připravených kódovacích archů, zpracování za použití deskriptivní statistiky*
- 4) *obsahová analýza: kvantitativní analýza relevantních dokumentů nebo jiných textů, stanovení analytických kategorií (významových jednotek) a jejich zpracování za použití deskriptivní statistiky*

Uvedený výčet je otevřený, specifikace se provádí po dohodě se školitelem.

A. 2. Teoreticko-empirická práce obsahující kvalitativní výzkumnou sondu obsahuje:

1. teoretická část
 - shrnutí dosavadního poznání daného jevu
2. metodologie výzkumu
 - výzkumné otázky zformulované v souladu s metodologií kvalitativního výzkumu (otázka by měla být formulována tak, aby mohla přinést nové informace o zkoumaném jevu)
 - popis výzkumného postupu
 - kvalitně provedený sběr dat adekvátní danému typu výzkumné sondy (včetně ošetření etických aspektů výzkumu)
3. výsledky výzkumného šetření
 - jasně zformulované nálezy a závěry v souladu s vytčenou výzkumnou otázkou

Přílohy: struktura otázek rozhovoru, případně výzkumný nástroj

Typy kvalitativních výzkumných sond vhodných pro bakalářskou práci a požadavky na sběr dat:

- 1) *zjišťování názorů, postojů a subjektivních teorií: polostrukturované rozhovory v délce kolem 45 minut nejméně se šesti respondenty*
- 2) *případová studie instituce či sociální skupiny: vícezdrojový sběr dat (rozhovory s několika respondenty, pozorování, studium dokumentů) v rámci jedné či více institucí.*
- 3) *biografie: opakované narativní rozhovory vedené nejméně se třemi respondenty*

A. 3. Teoreticko-empirická práce obsahující výzkumnou sondu z dějin pedagogiky a vzdělávání

Výzkumná sonda je typem drobnějšího empirického historického šetření. **Výzkumná sonda** v historickém výzkumu obsahuje:

1. teoretická část

- shrnutí dosavadního poznání, doposud provedených výzkumů
- přesné vymezení výzkumného tématu a zdůvodnění výzkumného problému

2. metodologie výzkumu

- metodologie
 - jasně formulované a v historických pramenech ověřitelnou výzkumnou otázku či otázky
 - vymezení okruhů historických pramenů
- design a metody výzkumu
 - popis výzkumného postupu
 - shromáždění a popis pramenného materiálu
 - popis a definování použité metody historického výzkumu

3. výsledky výzkumného šetření

- analýza pramenů
- interpretace dat
- diskuse a závěry: formulace závěrů ve vztahu k teorii, výsledkům předchozích výzkumům
- přílohy: ukázky relevantních historických dokumentů

Typy výzkumných sond vhodných pro bakalářskou práci a požadavky na sběr dat:

- 1) *sekundární analýza dat/výsledků výzkumů: zpracování již sesbíraných dat/ publikovaných výsledků výzkumů ze seriózních zdrojů; je nutné položit si jinak formulovanou výzkumnou otázku, než jaká byla použita v původním šetření či výzkumech, nelze pouze seřadit výsledky výzkumů*
- 2) *obsahová analýza: kvantitativní a především kvalitativní analýza relevantních historických pramenů (tisku apod.)*
- 3) *biografie: analýza života, ale zejména díla (filozofických východisek, výzkumné činnosti, publikací) významných osobností z oblasti pedagogiky a příbuzných disciplín; může jít o srovnání názorů několika autorů na určitá témata apod.*

B. Teoreticko-aplikační práce

obsahuje modelový projekt směřující k využití v pedagogické nebo poradenské praxi.

Aplikační práce zahrnuje:

1. teoretická část

- shrnutí dosavadního poznání daného jevu
- současná situace, popis kontextu řešeného problému na základě platných dokumentů a legislativy,

2. metodologie řešení

- jasné pojmenování ŘEŠITELNÉHO problému (řešitelného např. při změně stávajících podmínek, nebo při změně způsobů práce apod.)
- pojmenování nejasností, úskalí či bílých míst při stávajícím řešení vybraného problému
- popis reálného pohybu studenta v instituci či organizaci, kam má být daný projekt směřován

3. vlastní aplikační část

- vlastní aplikační část v podobě projektu
- popis výsledků řešení problému v rámci aplikační práce (stačí na úrovni popisu)
- diskuse výsledků s ohledem na současný stav a doporučení ke zlepšení vyplývající z aplikační části.

Typy teoreticko-aplikačních projektů vhodných pro bakalářskou práci a požadavky na sběr dat:

- 1) *Projekt. Studenti mohou vytvořit projekt rozvojového charakteru pro vybranou organizaci. Projekt by měl obsahovat analýzu stávajícího stavu, včetně uvedení potřeb, cílů, kroků realizace, zdrojů apod. Měl by být vytvořen pro konkrétní jmenovanou organizaci a měl by být reakcí na konkrétní výzvu.*
- 2) *Vzdělávací modul, vzdělávací akce. Studenti vytvoří vzdělávací modul (pro jakoukoliv jasně definovanou organizaci a skupinu) nebo vzdělávací kurz. Práce musí obsahovat analýzu stávajících kurzů podobného typu, případně analýzu potřeb a zdůvodnění inovace kurzu (modulu). Musí obsahovat cíle kurzu, výukové metody, zdroje apod.*

ROZSAH PRÁCE

Rozsah bakalářské oborové práce k bakalářské nebo souborné zkoušce je 27 000 znaků, maximální rozsah je 40 000 znaků. Doporučený rozsah bakalářské diplomové práce je 70 000 znaků. Maximální rozsah 120 000 znaků.

Znaky jsou veškeré znaky (s mezerami) obsažené v písemné práci. Každý student konzultuje svoji práci s některým z vyučujících ÚPV.

STRUKTURA PRÁCE

- Formulace problému.
- Teoretická reflexe problému v odborné literatuře.
- Empirická data a jejich interpretace nebo modelový projekt.
- Závěr a shrnutí výsledků.

ZADÁNÍ PRÁCE

Téma bakalářské diplomové nebo oborové práce k bakalářské si volí student na základě nabídky témat u jednotlivých vyučujících v Informačním systému. Je doporučeno téma s potenciálním vedoucím práce nejdříve osobně konzultovat. Student se k tématu přihlašuje výhradně přes IS.

Název bakalářské diplomové práce (česky i anglicky) a jméno vedoucího práce student dále nahlásí příslušné referentce studijního oddělení z důvodu vytvoření elektronického archivu závěrečné práce. Pro tuto fázi může využít i email (ovšem výhradně univerzitní).

ODEVZDÁNÍ PRÁCE

Práce jsou na bílém papíru formátu A4, strany jsou očíslovány a pevně spojeny. Bakalářská diplomová práce musí být vyvázaná v pevné vazbě. Bakalářské a oborové práce se odevzdávají ve dvou tištěných a jedné elektronické kopii (ve formátu doc, nebo rtf). K práci je také nezbytné přiložit abstrakt v rozsahu jedné strany, ve dvou tištěných a jedné elektronické kopii.

Odevzdání bakalářských diplomových prací: Prvním krokem je odevzdání diplomové práce v **tištěné verzi** sekretářce ústavu, paní Klusákové. Druhým krokem je odevzdání **elektronické verze** práce: Student sám odevzdá elektronickou verzi práce, tj. uloží ji do ISu (viz Archív závěrečné práce), zároveň vyplní anotaci, anglickou anotaci a klíčová slova.

Data odevzdávání jsou vyhlašována ÚPV a zveřejňována na nástěnce ÚPV a webových stránkách.

KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ PRÁCE

FORMÁLNÍ KRITÉRIA

Dodržení stanoveného rozsahu

Úvodní strana a prohlášení: závaznou součástí je titulní strana, která obsahuje název univerzity, fakulty a ústavu, název práce, jméno autora, jméno vedoucího práce a rok zpracování. Dále musí práce obsahovat prohlášení autora o původnosti práce, soupis použité literatury a obsah.

Citace: podle platné normy a zvyklostí ÚPV. V použité literatuře je nezbytné uvést abecedně seřazené všechny zdroje, a to pro teoretickou i empirickou část práce. Necitování díla, které bylo použito, je porušením autorského zákona č. 121/2000 Sb. Pravidla citování jsou shodná s pravidly Filozofické fakulty MU (Viz Vzor studentských písemných prací).

Text: přehledně a logicky členěný s vhodnou volbou kapitol a smysluplným propojením teoretické a aplikační či empirické části. Bakalářské diplomové i oborové práce jsou psány v první osobě jednotného čísla.

Teoretická část: prokazuje schopnost samostatně pracovat s reprezentativním vzorkem české a cizojazyčné literatury, vyjadřuje vlastní postoj k tématu podložený argumenty.

Empirická část: prokazuje schopnost porozumět realizovaným výzkumům, metodologické uvažování a schopnost srozumitelně, smysluplně a přehledně prezentovat výsledky výzkumů.

Aplikační část: prokazuje porozumění existujícímu modelovému projektu nebo vytváří modelový projekt realizovatelný v praxi.

Fakultní doporučení týkající se některých formálních náležitostí studentských prací (první strana, prohlášení autora o původnosti práce,...). Viz Vzor studentských písemných prací.

OBSAHOVÁ KRITÉRIA

Text se drží jednoho hlavního tématu vyjádřeného názvem. Prezentuje aktuální stav poznání tématu. Zdrojová literatura je aktuální a reprezentativní. Hlavní argumenty jsou průkazné. Text je terminologicky jednotný a terminologie přiměřená. Práce má jasné závěry.

KRITÉRIA PRO POSOUZENÍ EMPIRICKÉHO VÝZKUMU

Zkoumaný vzorek a použitá metoda jsou dostatečně popsány. Kvantitativní či kvalitativní metoda je vhodně vybrána. Prezentace výsledků je srozumitelná. Interpretace a diskuse výsledků jsou přiměřené a korektní. Tabulky jsou dobře zpracovány a jsou přehledné a srozumitelné.

Nedílnou součástí diplomové práce je ukázka sesbíraného datového materiálu (v příloze práce). V případě kvalitativního výzkumu se jedná o vložení tří až pěti stran přepisu rozhovoru či terénních poznámek, v případě kvantitativního výzkumu se jedná o vložení tří až pěti oskenovaných vyplněných dotazníků. Data musí být anonymizována, tzn. pravá jména musí být nahrazena pseudonymy. V případě použití jiných výzkumných postupů a metod je nutné konzultovat ukázku sesbíraného datového materiálu s vedoucím diplomové práce.

HODNOCENÍ PRÁCE

Bakalářská oborová práce se neobhazuje. Pokud vedoucí práce po prostudování práci přijme, potvrdí to do IS. Součástí závěrečné bakalářské zkoušky může být rozprava nad oborovou prací. Tato rozprava se nehodnotí a je pouze orientačním podkladem pro celkové hodnocení zkoušky. Bakalářská diplomová práce se obhazuje. Oponent a vedoucí práce vypracují písemný posudek, jehož součástí je návrh hodnocení. Oponentský posudek je povinně uveřejněn v příslušné aplikaci IS.

Práce je hodnocena podle stupnice odpovídající zásadám ECTS:

Stupeň	označení	hodnota	stupeň	označení	hodnota
Výborně	A	1	Uspokojivě	D	2,5
Velmi dobře	B	1,5	Vyhovující	E	3
Dobře	C	2	Nevyhovující	F	4

Jsou-li oba posudky záporné, není posluchač k obhajobě připuštěn. Posluchač má právo být s posudky seznámen nejméně tři dny před obhajobou. Koná-li se obhajoba ve stejném termínu jako bakalářská zkouška, pak jí tato zkouška začíná. Obhajobou bakalářské práce není podmíněn přístup k dalším součástem státní zkoušky.

Více informací viz Studijní a zkušební řád MU.